כל כנויי נזירות פרק ראשון נזיר ח.

מתני' א)**הריני נזיר כשער כו'.** ב)[דלמרינן] נזירות כשער ראשו כקבל עליו והרי זה נזיר עולם לפי ששערות ראשו מרובין משני מיין ויהא מגלח כל ימיו אחת ג)כפוף שלשים ויבא קרבן: **רבי אומר אין זה מגלח אחת** ג)**לשלשים.** והא דקתמר (ד) כשער ראשי מלא נזירות אריכא קבל עליו כשיעור שער ראשו ואינו יכול להשלימה ואינו מגלח לעולם: **אלא איזהו שמגלח אחת לשלשים יום זה שאמר הרי עלי נזירות כשער ראשי.** דהוא"ל ואמר (ב) עלי נזירות משמע דקא מפליג בין נזירות לנזירות ויהא מגלח בכפוף כל שלשים ומביא קרבן: **כודקין אותו אם אמר אחת גדולה נזרתי הרי זה נזיר שלשים יום.** ותו לא. והא דאמר מלא הבית משמע כאילו אמר אריכא לי מילתא כמלא הבית או כמלא קופה: **ואם אמר אחת גדולה נזרתי.** נעשה כאילו אמר מלא חרדל ונעשה כל ימיו נזיר דאמרינן נזירות כמנין גרעיני חרדל שכו קבל עליו ואין להם הפסקה כל ימיו: **גמ' ואמאי וליחייב.** להביא קופה כאילו מלאה קישואין ואי ממזקק מיניהו ר' נימא לי' ד)נזירות של שלשים שלשים קבל עליו: **ותיהוי ליה תקנתא.** אחר אותם עשרה ה)נזירות לשתות ביין: **אמר חזקיה כמחלוקת שנויה.** דאיכא תנאי דסבירא ליה (ג) ו) כווותיה ומתני' ז)לא תני הכי: **ר"ש היא דאמר אדם מכנים עצמו לדבר שספקו חמור מודאי.** דאילו נזיר ודאי אינו מגלח ומביא קרבן אבל אם אמר הריני נזיר כו' **מודאי.** דאילו נזיר ודאי מגלח ומביא קרבן ומגלח ואילו על ספיקו לא מצי ח)מגלח דהכי מפרש כאלו מוחריס במסכת נדרים ט): **הריני נזיר כו' ר"ש אוסר.** שחייב בנזירות ט)דהוא"ל דהוי ספק אי הוי ביה מלה כור אחרינן דהוי ביה ודאי מלה כור ואיהו נזיר שכל ספק נזירות לחמרא א) דספיקו בנזיר חמור מודאי ב) דאילו ודאי אינא היו בו מלה כור לא הוי נזיר השתא דהוי ספק אחרינן דנזיר הוא. הכי נמי במתניתין ט)דהוא"ל דספקא הוא דלא ידענן אי אדעתא דמלאה קישואין אי ג)בחרדל קאמר אחרינן ביה ספק נזירות להחמיר וכמאן דמלאה חרדל קאמר ואין לו תקנה אכל אליבא ט)דמ"ד שכל ספק נזירות להקל לדידיה אחרינן דואתה כאילו מלאה קישואין: **ר' יוחנן אמר אפילו תימא כר' יהודה.** דהתם עצמא מאי אמר ר' יהודה דספק נזירות להקל דלמא לא הוו ביה מלה כורין ולא נחית ליה לנזירות כלל ומספיקא לא אחרינן ליה דליחוי נזיר כי היכי דלא לייתי חולין לעזרה לכי מצלקיה אם אינו מגלח אחרינן ליה לנזירות. אי משום מלאה קישואין אי משום מלאה חרדל נזירות ט)חיילא עליה ממה נפשך וכיון דנחית לנזירות נחתי לסלקיה ט)מש"ה אית לן למימר דנזירות כמנין גרעיני חרדל קיבל עליו ועלולים כל ימיו יהא אסור ביין: **אמאי לא ליסלקיה נימא דליחוי כאילו מלאה קישואין.** ולכי משלים ליה נזירות כמנין קישואין שיכולין ליכנס בתוך הקופה ומייתי ליה קרבן ט)הוי כמסולק ועומד דכלא נחית ליה לנזירות דמי ותיהוי ליה תקנתא: **הא.** לא מצית אמרת ט)דנזירות קבל עליו: **הריני** נזיר **מלא הבית מלא הקופה.** פירוש בית ריקנית או קופה ריקנית ט)לפנים בודקין אותו אם אמר אחת גדולה נזרתי נזיר שלשים יום פי' נזירות אחת ודהא דקתמר מלא הבית דאריכא ליה מילתא [כו'] ואינו נזיר אלא שלשים יום: [ואם אמר סתם] נזרתי. רואין הקופה כאילו מלאה חרדל ונזיר כל ימיו לדעת נזירות אחר נזירות ואחר:

מתני' ט)א**הריני נזיר כשער ראשי וכעפר הארץ וכחול הים הרי זה נזיר עולם ומגלח אחת לשלשים יום רבי אומר אין זה מגלח אחת לשלשים יום ואיזהו מגלח אחת לשלשים האומר הרי עלי נזירות כשער ראשי וכעפר הארץ וכחול הים** ב)**הריני נזיר מלא הבית** או מלא הקופה בודקין אותו אם אמר אחת גדולה נזרתי נזיר ל' יום ואם אמר סתם נזרתי רואין את הקופה כאילו היא מלאה חרדל ונזיר כל ימיו ג)**הריני נזיר מכאן עד מקום פלוני אומדין כמה ימים מכאן עד מקום פלוני אם פחות מל' יום נזיר ל' יום ואם לאו נזיר כמנין הימים הריני נזיר כמנין ימות החמה** ד)**מונה נזירות כמנין ימות החמה אמר רבי יהודה מעשה היה כיון שהשלים מת: גמ' רואין את הקופה כאילו מלאה חרדל ונזיר כל ימיו ואמאי וליחזייה כאילו מלאה קישואין ודלועין ותיהוי ליה תקנתא אמר חזקיה במחלוקת שנויה ור"ש היא דאמר אדם מכנים את עצמו לדבר שספיקו חמור מודאי דתניא** ה)**הריני נזיר ע"מ שיהא בברי זה מאה כור והלך ומצאו שנגנב או שאבד ר"ש אוסר** ו)**שספק נזירות להחמיר ר' יהודה** ז)**מתיר שספק נזירות להקל רבי יוחנן אמר אפילו תימא רבי יהודה התם לא נחית ליה לנזירות הכא נחית ליה לנזירות במאי לסלוקיה מיניה אמאי לא ליחזיה לקופה כאילו מלאה קישואין ודלועין ותיהוי ליה תקנתא** ח)**הא ס"ד נזירות הוא דקביל עילויה** דר' לדבר דספקו חמור מודאו שעל ידי ספק יהיה חמור לו מאילו קבל עליו נזירות ודאי כמו שאם בנזירות לחרדל נתכוון מונה נזירות אחר נזירות לעולם ומגלח בין כל אחת ואחת ומביא קרבן והשתא דאיכא לספוקי [דלקישואין או] לבלק נתכוון מציגלח פעם אחת שוב לא יחולו עד שיביא קרבן וקרבן אינו יכול להביא דשמא לבלק נתכוון לחד נזירות וקמייתי חולין בעזרה: **שיהא בברי זה מאה כור ומצאו שנגנב.** ואין אנו יודעין אם היו בו מאה כור אם לאו ר"ש אוסר דספק נזירות להחמיר דחייבינן דלמא היו בו מאה כור ט) ולקמן מפרש תקנתא ג) לר"ש דאומר ט) קודם שיתחיל למנות ימי נזירותו אם היו בו מאה כור והריני נזיר מדבורי הראשון הנה אשלים נדרי ומביא קרבנותיו ואם לא היו בו מאה כור ואם כן בדבורי לא היה בו ממש הריני נודר נזיר מעכשיו ויהיה נזיר שלשים יום ויביא קרבנותיו ואין כאן חולין בעזרה כי הוא נזיר שלשים או מכח דיבור הראשון או מכח דיבור השני ואם תאמר ומאי שפקא ממור מודאו הרי הוא נפטר בנזירות אחת ובקרבן אחד כאילו בודאי היו בו מאה כור ויש לומר דיכול לבא לידי חומרא כגון אם נטמא קודם שהתנה דהשתא הוי ספק נזיר טמא ואין לו תקנה דלא יוכל להביא אשם טמא על הספק שלא היו בו מאה כור וקא מייתי חולין בעזרה ואסור ביין ובמגלחת לעולם [דשמא] נזיר הוא ואינו יכול לפטור מנזירותו אם לא בהבאת אשם טומאה וזה אין בא על המתאי אכל נטמא אחר שהתנה אז הוה ודאי נזיר טמא ומייתי אשם טומאה והדר מגלח בלא ספק נזירות: **רבי** יהודה מתיר שספק נזירות להקל. דהוא לא קיבל עליו אלא"כ ימצא בו מאה כור וכן במתני' רואין אותה כאילו מלאה בלא ויפטר בנזירות אחת: **אפי'** תימא רבי יהודה התם לא נחית לנזירות בש"ס. כלומר אין? להטיל עליו נזירות דשמא לא היו בו מאה כור: **הכא** נחית לנזירות במאי לסלוקיה מיניה. כלומר בתמניתין על כרחין מייב לנזירות אחת ואפילו אי בלא אמר וכיון שיבר לנזירות אינו יכול להסתלק כמו שמפרש והולך ופריך אמאי אינו יכול להסתלק ליחזי כאילו היא מלאה קישואין או מלאה בלא ומיהוי ליה תקנתא: דסלקא דעתך דנזירות קבל עליה. כלומר יגלח ממה נפשך לפוף שלשים יום ויביא קרבן דאי חדא נזירות קבל עליה שפיר קמגלח ואי נמי חרדל קבל עילויה מצי לגלוחי אחר שלשים יום דקא סלקא דעתך אי אמר חרדל לנזירות קבל עליה כלומר הרבה נזירות ולא נזירות אחת אחרון ואין מגלח לפוף שלשים שוב לא מטיל עליה נזירות לרבי יהודה דמאן לימא לן דחרדל קבל דלמא בלא: **ההיא** דכרי דאמר רבי יהודה מתיר ואמאי אינו יכול להסתלק ומשני רבי יהודה דמאן לימא לן דחרדל קבל דלמא בלא: **והשתא** דמי ד)דהאמרי' ט)חרדל הך נזירות אחרון קבל עליה ועד יום מותו לא מצי לגלח הלכך הכא ע"כ נחית לחד נזירות אפילו אי בלא קבל וכיון שאתה מורידו לנזירות אפילו לרבי יהודה תו לא מצי להסתלק דשמא חרדל קבל עליה ונדון עד יום מותו נזירות חד ואחרון ולא דמי להיא דכלו[10] דאינו יורד לנזירות לרבי יהודה: **ורבי** ר'

מסורת הש"ס

א) לעיל ז., ב) (נ"י סס), ג) לעיל ז., ד) [תוס' פ"ב] לקמן לב. נדרים יט. ע"ש, ה) [לקמן יב.], ו) פ"א לא, ז) [רף יט:], ח) נ"ל לפניי, ט) נ"ל חד נזירות,

נוסחת הריב"ן

א) מומרים: ב) לג' יום: ג) לג' יום: ד) נזירות: ה) נזירות: ו) כוותך: ז) דלא: ח) מדאלו: ט) לגלח: י) הוא"ל: כ) הוא"ל: ל) חרדל: מ) דמקל דמתיר: נ) דמיילא עליה כמלי: ס) לסלקיה מיניה הכא אית לן למימר כו': ע) ומייתי ליה קרבן מיהו ליה תקנתא כל"ל והסאר ליתא: פ) דנזירות:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה רבי אומר וכו' ואמאי דקאמר הריני נזיר כשער ראשי: (ב) ד"ה אלא וכו' דהוא"ל ואמר הרי עלי: (ג) ד"ה אמר חזקיה וכו' דסבירא ליה כווותיך ומתניתין דלא תני הכי: (ד) ד"ה ר' יוחנן וכו' לכי מקבלים נזירותו אבל הכא כל"ל והכ"ל:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה שיהא בברי ולקמן ספרש. דף יג ע"א ולא ע"ב:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) רש"י ד"ה הריני נזיר וכו' ר"ש אומר וכו' שכל ספק נזירות להחמיר דספיקו עכ"ל. נ"ב ומע"ג דספיקו: ב) באדר חמור מודאו דאילו ודאי. נ"ב ואילו ודאי עיין מ"מ: ג) תוס' ד"ה שיהא בברי וכו' ולקמן מפרש תקנתא. ר"ל ולקמן דף יג ע"א מפרש כמתני' תקנתא לר"ש להתנות והך תקנתא שייך נמי הכא. אורח מישור: ד) ד"ה הכא נחית לנזירות וכו' ומסני רבי יהודה סבר לה כרבי דהאמר חרדל נמחקו מיהו דהאמר חרדל ונ"ב דאמר הך כל"ל:

הגהות התוספות

1. נ"ל אם פחות. 2. נ"ל וכמדיפרים הש"ס. 3. נ"ל מיהו הרבה. 4. נ"ל לא יכול לגלח (וכן בש"י איתא יכול). 5. נ"ל דיתנה ואמר. 6. נ"ל שמא לא. 7. נ"ל מספק אין. 8. נ"ל בלא קיבל. 9. נ"ל דאמר חד מיהו אחרון כו'. 10. נ"ל להביא דכרי.

פי' הרא"ש

הריני נזיר כשער ראשי וכו'. הרי זה נזיר עולם ומגלח א' לשלשים יום. כי קיבל עליו נזירות כמנין שער ראשו וכל לי' לי' הוי נזיר בפני עצמו ומגלח בכל יום ל"א ומביא קרבנותיו וכו ביום מתחיל נזירות ואינו שותה יין ואינו מטמא למתים לעולם ולא כנזיר עולם דלעיל דנזיר אבשלום דמיקל בתער דווקא ולא במספרים ופליגי לענין אם מגלח לשנה או לל' יום או לז' ימים ואם רצה אינו מגלח ואינו מביא קרבן אבל נזיר עולם (בתרא) (דהכא) צריך לגלח ולהביא קרבנותיו משלשים לל'. והא מספקא לי אם יראה לעמוד בנזירותו בלא הבאת קרבן זמן גדול ורק שלא יעבור בכל תאחר על קרבנות שנתחייב בידו מידי דהוה הנזירות שהשלים ימי נזירותו שיכול להשהות קרבנותיו ובלבד שלא יעבור בכל תאחר. או דלמא כיון שקבל עליו נזירות כל ימיו חייב הוא להשלים נזירות אחת מיד ולהתחיל אחרת והדעת נוטה כך כיון שכל ימיו הוא מחייב נזירות אין לו לאחר מלהשלים כל מה שיוכל. ועוד יש דין ג' לנזיר עולם אם אמר הריני נזיר ק' שנה או אלף שנים הוא נזיר לעולם נזירות א' יש לו כל ימי חייו ואינו מגלח לעולם אם לא נטמא כדקתני בברייתא בגמ' אין זה נזיר עולם אלא נזיר לעולם: ר' אומר אין זה מגלח א' לשלשים יום דסבר דנזיר אחר ימים כמנין שער ראשו קבל עליו ואיכא לאיסתפקי אם יש לו דין נזיר עולם דאבשלום או דין נזיר לעולם ואין נ"ל ספק כיון דנזיר אחת כמנין שערות קבל עליה חד נזיר הוה כאומר ק' שנה: האומר עלי נזירות ועכשיו אינו מגלח לעולם שאינו מביא קרבנותיו בספק ותימה ולמה ספקו חמור מודאי יאמר אם לא היה בו ק' כור הריני נזיר ר"ל דמ"מ הוא חמור שאם נטמא קודם שאמר תנאי זה אינו יכול להביא קרבן טומאה וכן במתני' יכול לקבל עליו נזירות כמנין חדרל אלא שאם נטמא אחר שהשלים נזירות של קישואים קודם שקיבל עליו נזירות כחדרל אינו יכול להביא קרבן טומאה: ר' יהודה מתיר שספק נזיר להקל דלא מעייל נפשיה לספק חמור ואינו נזיר כלל שכך היה דעתו שאם לא יוכל לברר הדבר שלא יהיה כדבורו: התם לא נחית לנזירות. כלומר התם לא נחית ליה לנזירות דשמא לא היה בו ק' כור ומספק לא מחתינן ליה לנזיר כי לא היה דעתו ליכנס לספק חמור: הכא נחית ליה לנזירות אז של חרדל במאי לסלוקיה מיניה הרי כל ימיו עומד בספק זה והיאך נוכל לסלקו: אמאי לא לחזייה כאילו היא מלאה קשואים ותהוי ליה תקנתא. למה אתה אומר שעומד כל ימיו בספק זה ואין לו תקנה הרי אחר שעברה נזירות של קישואים יכול לגלח דס"ד נזירות של חרדל קבל עילויה ואחר שגילה לנזירות של קשואים נסתלק בספק קישואים ואין עליו עתה אלא ספק חרדל ולא נחת אכתי לנזיר ומספיקא לא מחתינן ליה דספק נזירות לקל.

עין משפט נר מצוה

סב א מיי' פ"ג מהל' מירות הלכה יח:
מג ב מיי' שם הלכה ח:
מד ג מיי' שם הלכה ה:
מה ד מיי' שם הלכה ז:
מו ה מיי' שם פ"ב הלכה ט:

מוסף רש"י

הרי זה נזיר עולם. יש לו דין אומר הרי אני נזיר עולם, שמגלח כל ל' יום והוי נזיר כל ימיו (ראמ"ה בשמו). ומצאו שנגנב או שאבד. ואין ידוע אם היה שם מאה כור אי לא (נדרים יט:).

פי' הרא"ש (המשך)

כשער ראשי. דנזירות מוספקות קבל עליו כשער ראשו: אם אמר א' גדולה נזרתי. כלומר נזירות א' קבלתי עלי ונראה לי גדולה כמלא הבית. ואם אמר סתם נזרתי לא היה בלבי אלא מה שיידונו חכמים לשוני. ונזיר כל ימיו בגמ' מפרש לה. עד מקום פלוני מפורש למעלה: מונה נזירות כמנין ימות (והשנה) (החמה) שס"ה נזירות כמנין ימות החמה ודוקא דאמר כמנין ימות החמה אבל אם אמר בימות החמה חד נזירות קבל עילוהי שנה א' כיון דאית ליה קצותא כדרייקינן לעיל מברייתא דאלף שנה והא דלא דייק מהך מתני' דאמר כמנין הא לאו הכי לא אמרינן נזירות קבל עליה כיון דאית ליה קצותא. משום דאיכא למימר דאתיא (הוא) כדבי או כר' יהודה דסברי דאפילו כשער ראשו חד נזירות קבל עליו אבל לרבנן לא שאני להו כין איכא קצותא לליכא קצותא: ואמאי וליחזייה כאילו היא מלאה קשואים ודלועין. דספק נזירות להקל ולא יכנה אלא אחת כמנין קשואים מלא הקופה ואם היא מחוקת פחות מל' יכנה נזיר א' ואם היא מחוקת חומר אי אם חמשים יכנהו נזירות כמנים: אדם מכנים עצמו לדבר שספקו חמור מודאי. דסבר ספק נזיר' להחמיר ואפילו בדבר שספקו חמור מודאי מכנים עצמו לכל חומר הספק כגון בהך מתני' שאם ודאי כחרדל היה מגלח מל' לל' ועכשיו שהוא ספק שמא מלאה קשואים קאמר אינו מגלח אלא פעם אחת א' נזירו' ראשונה אם מחוקת הקופה פחות מל' מגלח ביום ל"א ואם מחוקת יותר משלשים מגלח סוף ששים וא' ושוב אינו מגלח כל ימיו דשמא כחרדל קאמר ונזיר עולם הוי ואינו יכול לגלח מל' לל' דשמא בקשואים קאמר ואינו מביא קרבן דהוי חולין בעזרה ואע"ג דעולה ושלמים מצי לאתויי ולהתנות בנדבה חטאת אינה באה בנדבה ואינו יכול לגלח בלא הבאה קרבן: ר"ש אוסר שספק נזירות להחמיר ואע"ג דספקו חמור מודאי דאילו היה בו ק' כור היה נזיר ומגלח לשלשים יום

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com

ח: כל כנויי נזירות פרק ראשון נזיר

ורבי יהודה מי סבר ליה ברבי. דהאומר מרגלי והתנן הריני נזיר (מן החרגן) כמנין וכו' אמר רבי יהודה מעשה וכו' אי אמרת בשלמא נזירות הרבה קביל עליהו דכיון שהשלים מת כלומר נראה טופל כו לשון השלמה שהרבה נזירות שחייבוהו מכמיס כיון שהשלים אותם מת אלא אי אמרת מדא נזירות אחרון קביל עליה מי הויא השלמה כלל והרי הוא מי שייך היא לשון השלמה כלל הכי הוא נזיר נזירות אחת אלא יגלח כמנין ימות החמה ואין שייך בו לשון השלמה כלל א) (אלא מאי) לרבי יהודה נזירות הרבה קביל עליה היינו טעמא מכיון שהשלים ב) מת [שאחר]² שלשים יום מת כמו מילתא דמ"ק דאמר מונה מנין נזירות כמנין ימות החמה אלא אי אמרת מדא נזירות מי הויא השלמה דילמא [כהשלמה דמ"ק] ואם כן הוא מעשה לסתור ומדמייתי ר' יהודה כמר מילתא דמ"ק ומעשה וכו' מכלל דמייתי ראיה למילתיה דמ"ק ג) כמו שכתבתי. (הגה"ה): **מנין** הילקטי. כשמייבשין התאנים עושין מילין מילין שביעיה ליכם עד אין מספר ומנין שביעי שמיטה וכן³ בשמיטה אין השדות זרועות ומרבין בהן שבילים: **מונה** נזירות מנין הילקטי קיץ. אלמא נזירות הרבה קביל עליה לר' יהודה ומשני מנין שאני פי' ודאי כי אמר מנין נזירות קביל עליה אבל כי אמר כמרגל או כהילקטי ולא הזכיר מנין מד נזירות אחרון קביל עליה כדרבי: **ומי** שאני לרבי מנין. היה סובר כיון דר' יהודה כדרבי סבר ליה ושני ליה בין אמר מנין בין לא אמר מנין ה"ג שני ליה לרבי ומש"ה פריך רבי לומר עד שיאמר נזירות עלי כמנין ימות החמה אלמא לשון כמנין בלא נזירות לא משמע לרבי אלא אחד נזירות אחרון ומשני ר' יהודה סבר לה כוותיה בחדא דחד נזירות קביל עליה כי אמר מרגל ופליג בחדא דר' יהודה שני ליה מנין ורבי לא שני ליה מנין: **הרי** זה נזיר.⁴ כאבשלוס ומיקל למר כדאית ליה ולמר כדאית ליה כו' וכדפירשנו לעיל: **אמר** מאה שנה או אלף שנה נזיר לעולם. ולאינו מגלח ואינו מיקל עד יום מותו: **נזיר** ואחת מונה שתי נזירות. לפי שהוסיף לומר ואחת ועוד מוסיף ומונה אלשה כשאמר⁵ נזיר ואחת ועוד ושוב (מרבע)⁶ ומקשה פשיטא מהו⁷ דתימא ושוב כי כולהו ומני שית קמ"ל דלא: **[הריני]** נזיר סומכום אומר הן אחת. פי' אם אמר הן הוא אחת כדאמרן בעלמא (שבת דף לא:) שכן בלשון יווני אחת קורין היי"א: **דיגון** שתים. בלשון יון טריגון אלש טטרגון ד' פונטיגון ה' כמו בלשון יון: **בית** ענול. דהואיל ואין לו ד' זויות אין מטמא בנגעים כדמסיק מקיר קירות והיינו טעמא דכולהו

הדרן עלך כל כנויי

קאמר הכי. ואית דגרסי כמנין שביעי שמיטה שהשדות הפקר וכל⁸ **כמנין הילקטי קיץ ושביעי שמיטה.** והא מגלח כל ל' ול' ⁹למנין הילקטי קיץ ¹⁰אע"ג דלא אמר נזירות עלי. אלמא לית לה לרבי יהודה הא דרבי דאי לרבי אי הוי אתם מאה לקיטי קיץ צריך להיות מונה נזירות אחריכא מאה פעמים ¹¹מאה יום או נזירות אחריכא מאה יום: **מנין שאני.** דהיכא דאמר כמנין ימות החמה או כמנין הילקטי קיץ אפילו רבי יהודה דנזירות קביל עליה ומגלח אחת לשלשים והיינו נמי דקאמר רבי יהודה לעיל כיון שהשלים מת אבל גבי קופה דנזירות אחריכא קביל עליה אפילו רבי יהודה מודה דספק נזירות להחמיר וכדפרישנא: **רבי אומר עד שיאמר נזירות עלי כמנין ימות החמה.** לא יהא מגלח אחת לשלשים הא ¹²לא אמר נזירות אלא הריני נזיר כמנין ימות החמה מדא נזירות ¹³ הוא קביל עליה כמנין ימות החמה עד עולם כדלעיל או לאידך ליתא שם"ה פעמים שם"ה ימים: **שני ליה מונה.** דמנין שני ליה והוי כמ"ד נזירות עלי: **אפילו מאה שנה אין זה נזיר עולם אלא זה נזיר לעולם.** דחדא נזירות אחריכא הוא דהוא משום דאית ליה קיצותא כדאמרינן לעיל [ז.]: **הריני נזיר ואחת מונה שתים.** (¹⁴) כי אמר ואחת כמאן דאמר ונזירות אחרת דמי: **דאמר הריני נזיר ואחת ועוד.** מונה אלש דגון ועוד ושוב מונה אלרבע. (¹⁵) הא אתי דקאמר ושוב משמע כאילו אמר ושוב ליהוי עלי נזירות כי הכי דאמרינן והויין להו שית קמשמע לן: **סומכום אומר.** הריני נזיר הן חייב בנזירות אחת ואם אמר הריני נזיר דיגון מונה ג' טריגון מונה ד' פונטיגון מונה ה' שכן מונין בלשון יון ומשמועינן דבכל לשון יכול אדם לקבל עליו נזירות ¹⁶: **בית ענול.** שאין לו זויות או בית דיגון שאין לו אלא שתי זויות או ¹⁷ טריגון שאין לו אלא אלשה או פונטיגון שיש לו ממש זויות אין מטמא בנגעים טטרגון שיש לו אלרבע זויות מטמא: **מ"ט למעט הוא אומר קירות. ולמעלה הוא אומר.** והכה הנגע בקירות הבית מדהוה ליה למיכתב בתרוייהו קיר דמשמע חד (¹) וכתב קירות דמשמע תרי אלמא ד' בעינן כדמדכר להו בלישנא דקרא. ומראיהן שפל מן הקיר לא קא משיב אלא הני דכתיב בהו לישני יתירי קמשיב: **הדרן עלך כל כנווי**

דרבי יהודה סבר לה כרבי. דאמר במתני' כי אמר הריני נזיר כשער ראשי ובעפר הארץ וכחול הים ורבי יהודה מי סבר לה כרבי והתנן הריני נזיר כמנין ימות החמה (¹⁸) וכו' א"ר יהודה מעשה היה וכיון שהשלים מת אא"ב נזירות קא מקבל עליה היינו טעמא דכיון דהשלים מת אלא א"א חדא נזירות קבל עיליוה מי הוי השלמה כלל ועוד מי סבר לה כרבי והא תניא רבי יהודה אומר הריני נזיר מנין הילקטי קיץ ומנין שבלי שמיטה מונה נזירות כמנין הילקטי קיץ וכמנין שבלי שמיטה מנין שאני ומי שאני ליה לרבי מנין והתניא אא"ל הריני נזיר כמנין ימות החמה מונה נזירות כמנין ימות החמה כימי הלבנה מונה כימי הלבנה רבי אומר עד שיאמר נזירות עלי כמנין ימות החמה וכמנין ימות הלבנה רבי יהודה סבר לה כותיה בחדא ופליג עליה בחדא סבר לה כותיה בחדא (¹⁹) נזירות קביל עיליוה ופליג עליה בחדא דאילו רבי יהודה שני ליה מונה ורבי לא שני ליה מונה: ²⁰ת"ר הריני נזיר כל ימי חיי הריני נזיר עולם הרי זה נזיר עולם אפילו מאה שנה אפילו אלף שנים אין זה נזיר עולם אלא נזיר לעולם: ת"ר הריני נזיר ואחת ²¹מונה שתים ועוד מונה שלש ושוב מונה ארבע פשיטא מהו דתימא ושוב כי כולהו והויא ליה שית קמ"ל דלא: ²²ת"ר הריני נזיר סומכום אומר הן אחת דיגון שתים טריגון שלש טטרגון ארבע פונטיגון חמש: ²³ת"ר ²⁴בית עגול דיגון טריגון פונטיגון אינו מטמא בנגעים טטרגון מטמא בנגעים מ"ט למטה הוא אומר ²⁵קיר קירות למעלה הוא אומר קיר קירות הרי כאן ארבע:

הדרן עלך כל כנויי

בשלמא נזירות של שלשים ²⁶ קיבל עליו היינו לקאמר כיון שהשלים מת דכל קרבן וקרבן דמייתי לסוף תגלחת תשיבי ליה כמשלים אלא אי אמרת דחדא נזירות קיבל עיליה ²⁷עד ימות עולם ואמור לגלח כל ימיו מאי השלמה איכא הכא הא אמרי אילו הוה קיים הוה מיבעי ליה למיקם בנזירות. ועוד מי סבר לה כרבי: **והתניא בחדא רבי יהודה אומר הריני נזיר כמנין הילקטי קיץ.** כמנין שביליס שעושים ²⁸קייליי תאנים בין הקציעות ²⁹כדי שיהו מהלכים ביניתייס ולא יהו נדרכים ברגל: **וכמנין שבלי שמיטה.** דבשנת השמיטה אין השדות זורעות ומניחין בהן שבלים של אשתקד ולפי שהן מועטין ונוח למצוא אותן ומניחין בהן שבלים שלא אשתקד הכי נמי דקאמר רבי יהודה לעיל כיון שהשלים מת אבל גבי קופה דנזירות אחריכא קביל עליה אפילו רבי יהודה מודה דספק נזירות להחמיר דהוה אי אמרת דחדא נזירות אחריכא קביל עליה ³⁰לא אמר נזירות אלא הריני נזיר כמנין ימות החמה עד עולם כדלעיל או לאידך ליתא שם"ה פעמים שם"ה ימים: **שני ליה מונה.** דמנין שני ליה והוי כמ"ד נזירות עלי: **אפילו מאה שנה אין זה נזיר עולם אלא זה נזיר לעולם.** דחדא נזירות אחריכא הוא דהוא משום דאית ליה קיצותא כדאמרינן לעיל [ז.]: **הריני נזיר ואחת מונה שתים.** (³⁰) כי אמר ואחת כמאן דאמר ונזירות אחרת דמי: **דאמר הריני נזיר ואחת ועוד.** מונה אלש דגון ועוד ושוב מונה אלרבע. (³¹) הא אתי דקאמר ושוב משמע כאילו אמר ושוב ליהוי עלי נזירות כי הכי דאמרינן והויין להו שית קמשמע לן: **סומכום אומר.** הריני נזיר הן חייב בנזירות אחת ואם אמר הריני נזיר דיגון מונה ג' טריגון מונה ד' פונטיגון מונה ה' שכן מונין בלשון יון ומשמועינן דבכל לשון יכול אדם לקבל עליו נזירות ³²: **בית ענול.** שאין לו זויות או בית דיגון שאין לו אלא שתי זויות או ³³ טריגון שאין לו אלא אלשה או פונטיגון שיש לו ממש זויות אין מטמא בנגעים טטרגון שיש לו אלרבע זויות מטמא: **מ"ט למעט הוא אומר קירות. ולמעלה הוא אומר.** והכה הנגע בקירות הבית מדהוה ליה למיכתב בתרוייהו קיר דמשמע חד (¹) וכתב קירות דמשמע תרי אלמא ד' בעינן כדמדכר להו בלישנא דקרא. ומראיהן שפל מן הקיר לא קא משיב אלא הני דכתיב בהו לישני יתירי קמשיב: **הדרן עלך כל כנווי**

מאי טעמא. אלא מטמא בנגעים אלא מרובע (שם). **אלא הוא אומר קיר קירות.** הוא יכול לומר והכה הנגע בקיר הבית וכתב קירות (שם). **הרי כאן ארבע.** והיינו מרובע, אבל בית ענול כולו קיר אחת. ומראיהן שפל מן הקיר, לגופיה אחת (שם). **הדרן עלך כל כנויי**

עין משפט נר מצוה

מז א מיי' פ"ה מהל' נזירות הלכה יא: [ב מיי' פ"ג מהל' נזירות הלכה ז:]:
מח ג מיי' שם הלכה ח:
מט ד מיי' פי"ד מהל' נזירות הלכה ו:

תורה אור השלם

1. וְרָאָה אֶת הַנֶּגַע וְהִנֵּה הַנֶּגַע בְּקִירֹת הַבַּיִת שֹׁקַעֲרוּרֹת יְרַקְרַקֹת אוֹ אֲדֻמֹּדֹמֹת וּמַרְאֵיהֶן שָׁפֵל מִן הַקִּיר: ויקרא יד לז
וְשָׁב הַכֹּהֵן בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וְרָאָה וְהִנֵּה פָּשָׂה הַנֶּגַע בְּקִירֹת הַבָּיִת: ויקרא יד לט

הגהות התוספות

1. ל"ל דהאומר מרגל מדא משמע. 2. מיתות מת שאחר נמתח, וי"ל שם"ה פעמים. 3. ל"ל כי כשמיטה. 4. ל"ל נזיר עולם. 5. ל"ל וכשאמר. 6. ל"ל מונה מרבע. 7. ל"ל ומשני מהו כו'.

פי' הרא"ש

סבר לה כרבי דאמר נזיר א' קבל עליה הלכך לא יצא מספק קישואים שאינו יכול לגלח (ב) לסוף דשמא כמלא חרדל קאמר וכל ימיו היה נזיר ומכאן מוכח דלרבי אינו מגלח כל ימיו דאל"כ פסיק מניה נזירות דקישואים: אא"ב נזירות קבל עליה היינו טעמא דכיון דהשלים מת כלו ניחא דמייתינן ליה מלתיה דר' יהודה על מלתיה דרבנן דהשלמה דידי' כהשלמה דרבנן: מי הוי השלמה כלל וא"כ הוי מעשה לסתור דבכל אתר דמייתי מעשה לסיועי מעשה ולא לסתור: הלקטי קיץ. מיבשי תאנים עושין שבילין בין הקציעות כמו בשלהי שבת כמין הלקטי קטנה היתה פי' שביל ור"ת פי' הלקטי קיץ כמו חל המתלקט כמין כלים של קציעות ושבילי שמטה בשביעית השדות הפקר והכל נכנסין בהם ומלאה שבילין: מונה נזירות כמנין הלקטי קיץ והוי נזיר כל ימיו: מנין שאני כיון שאמר כמנין ימות החמה כמנין הלקטי ודאי נזיר קבל עליהיה: אבל אם אמר כימות החמה או כהלקטי קיץ חדא נזירות אריכתא קביל עליה: ס"ל כותיה בחדא וכו' ושלשה מחלוקות בדבר לרבנן בין אמר כמנין בין לא אמר כמנין נזירות קבל עליו היכא דלית ליה קיצותא ולר' לעולם חדא נזיר ולר' יהודה שני ליה בין מונה בין לא מונה: הריני נזיר ואחת מונה שנים וכו' א' ועוד מונה ג' א' ועוד ושוב מונה ד' ומגלח בכל א' ומביא (קרבנו) קרבן: מהו דתימא ושוב ככולהו ל"ל דה"ה דהוה מצי למימר מהו דתימא ועוד כי כולהו ומונה ד' אלא אבתראה נקט: דיתון ב' אם אמר הריני דיתון ב' דיתון שאין לו אלא ב' זויות פריתון ג' זויות פרטיתון ד' זויות: קיר קירות הוה מצי למכתב קיר וכתיב קירות והנה הנגע בקירות הבית והנה פשה הנגע בקירות הבית ומראהו שפל מן הקיר לא דריש דלגופא איצטריך ותימה דהא דרשינן מקירות איזה קיר שהוא כקירות הוי אומר זה קרן זויות וי"ל דאי לא אתא אלא לדרשא דהכא לכתוב ד' פעמים קיר ומדכתיב קירות דרשי' מניה איזהו קיר שהוא כקירות וליכא למימר דכולא להך דרשא איצטו' וי"ל דא"כ בחד קירות סגי: **סליק פ"קא**

מסורת הש"ס

א) [תוספתא פ"ח], ע"ש ערכין ט: ע"ש], ב) גי' פ"מ מהל' נזירות, ג) לעיל ז, תוספתא פ"ח, ד) [תוספ' רפ"ח ע"ש] כ"כ קפד: ע"ש, ה) נגעים פי"ב מ"ח [כ"כ שם ע"ש תוספתא דנגעים פי"ז], ו) נדרים פ"מ ה"ט.

נוסחת הריב"ן

א) שלשים יום: ב) נזירות: ג) שלשים שלשים: ד) נזירותיה: ה) שלשים שלשים: ו) שם"ה ימים: ז) דליהו: ח) נזירות: ט) הלא: י) שלשים שלשים: כ) שלשים שלשים: ל) כל: מ) מקיל: נ) תיבת כדי ליתא בכ"י: ס) חדס: ע) מנין: פ) ופע"ג: צ) שלשים יום: ק) הא אם לא: ר) נזירות אחריכא הוא דקביל עליה: ש) דכי: ת) לקבל עליו נזירות מדתני הין מונה אחת ציינן מונה שתים וכו' מפי רבי הס"ד: א) אי בית טריגון:

הגהות הב"ח

(א) גמ' כמנין ימות החמה מונה נזירות כמנין ימות החמה אמר רבי יהודה: (ב) שם סבר לה כותיה בחדא חדא נזירות וכו' שאני ליה וכו' לא שאני ליה: (ג) רש"י ד"ה ומי סבר וכו' והתנן הריני: (ד) ד"ה מי הוי וכו' כשם"ה פעמים שם"ה ימים שנרוך וכו' ליסא אחריכא והתנן הריני כל"ל והכ"ל עם ד"ה מונה וכו' למיקם בנזירות כל"ל ואח"כ מ"ה ועוד וכו' כרבי והתנן הד"ה: (ה) ד"ה הריני וכו' דבי אמר: (ו) ד"ה מהו דתימא אלי כל"ל ותיבת הא נמחק: (ז) ד"ה ולמעלה וכו' דמשמע חד בדמדכר להו בלישנא דקרא ומראיהן שפל מן הקיר וכתב קירות וכו' ד' בעינן הס"ד ואח"כ מ"ה לא קא משיב וכו' ליני יתירי הוא דקתשיב:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) תוס' ד"ה ור"י מי סבר ליה כרבי וכו' ואין שייך בו לשון השלמה כלל. נ"ב כאן הס"ד ואח"כ מה"ד הנ"ה אמר על אח"כ וכו' והוא פי' אמר על אח"כ א"מ: ב) באא"ד ובטופ מכלל וכו' כמו שכתבתי נ"ב אבל נראה כמו שכתבתי עי' ס"מ.

מוסף רש"י

אפילו מאה שנה כו' אין זה נזיר עולם. שיהא מגלח כמנין שלשים, אלא נזיר לעולם. דהמנין נזירות אריכתא דמי ואינו מוחר כתגלחת כל ימיו (לעיל ז.). סומכום אומר הן אחת כו'. כלומר אם לא פיקם כמה נזירות מר ואמר הריני נזיר הינא הייינו נזירות אחת לשלשים יום, וכולם הינא דיגון טריגון טון לשון לגז אלגו הם, דיגון שתים. ויהיה נזיר שלשים יום (רשב"ם ב"ב קסז:). **בית עגול.** דעגול. דעגול כמוכנן שאין לו שום פינת קרן זוית (שם). דיגון. פינות שתים, מלא אחת עגול ולבי אחת יש לו שתי פינות (שם). טריגון. דעגיל כמוכנן ויש בה שלש פינות (שם). פונטיגון. יש לו חמש פינות (שם). טטרגון. מרובע (שם). **מאי טעמא.** אלא מטמא בנגעים אלא מרובע (שם). **אלא הוא אומר קיר קירות.** הוא יכול לומר והכה הנגע בקיר הבית וכתב קירות (שם). **הרי כאן ארבע.** והיינו מרובע, אבל בית ענול כולו קיר אחת. ומראיהן שפל מן הקיר, לגופיה אחת (שם). **הדרן עלך כל כנויי**

ל) ריל שאינו יכול לגלח אחר נזירות דקישואין.

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com